

SEKUNDARNA POLICITEMIJA U COVID-19 BOLESNIKA POVEZANA JE S LOŠIJIM ISHODOM, ALI NE UTJEČE NA TROMBOSKI RIZIK

Marko Lucijanić, Klinička bolnica Dubrava, Zagreb 10000 Hrvatska, markolucijanic@yahoo.com; Ivan Krečak, Opća bolnica Šibensko-Kninske županije, Hrvatska; Ena Soric, Klinička bolnica Dubrava, Hrvatska; Anica Sabljic, Klinička bolnica Dubrava, Hrvatska; Tamara Vasilj, Klinička bolnica Dubrava, Hrvatska; David Čičić, Klinička bolnica Dubrava, Hrvatska; Anamarija Vrkljan Vuk, Klinička bolnica Dubrava, Hrvatska; Zvonimir Kremer, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska; Ivo Dilber, Opća bolnica Zadar, Hrvatska; Anton Glasnović, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska; Ozren Jakšić, Klinička bolnica Dubrava, Hrvatska; Rajko Kušec, Klinička bolnica Dubrava, Hrvatska

Uvod: Sekundarna policitemija (SP) je česta pojava u bolesnika s kroničnim plućnim bolestima. Međutim, njezin značaj u kontekstu COVID-19 nije poznat. Metode: Retrospektivno smo analizirali ukupno 5872 hospitalizirana bolesnika s COVID-19 koji su imali dominantno teški ili kritični intenzitet simptoma, a nije im prethodno ili naknadno dijagnosticirana mijeloproliferativna neoplazma (MPN). Pacijenti su stratificirani na temelju koncentracije hemoglobina pri prijemu i kriterijima Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) u četiri podskupine: anemija (hemoglobin <120 g/L za žene i 130 g/L za muškarce), normalan hemoglobin, 2016. ali ne i 2008. kriteriji hemoglobina za policitemiju veru (hemoglobin 160-165 g/L za žene i 165-185 g/L za muškarce), i 2008. kriteriji hemoglobina za policitemiju veru (hemoglobin >165 g/L za žene i >185 g/L za muškarce). Rezultati: Među 5872 bolesnika, ukupno 158 (2,7%) imalo je SP prema SZO 2016 kriterijima, a 25 (0,4%) prema SZO 2008 kriterijima. SP je bila značajno povezana s većim respiratornim opterećenjem i lošijim funkcionalnim statusom, smanjenim volumenom plazme, višom osmolarnošću seruma i većim opterećenjem komorbiditetima. Pacijenti sa SP-om prema SZO 2016 kriterijima (OR=1.63, P=0.003) i SZO 2008 kriterijima (OR=4.98, P<0.001) imali su povećan rizik od smrti u usporedbi s pacijentima s normalnim razinama hemoglobina, dok nije bilo značajne povezanosti s venskim ili arterijskim trombozama, kao niti s velikim krvarenjem. Anemija je bila povezana s većim rizikom smrti (OR=1.42, P<0.001), venskim trombozama (OR=1.34, P<0.006) i velikim krvarenjem (OR=2.27, P<0.001) u usporedbi s normalnim razinama hemoglobina. Povezanost policitemije i anemije s kliničkim ishodima dodatno je potvrđena u multivarijantnim analizama. Zaključak: SP u hospitaliziranih COVID-19 bolesnika bez MPN je rijedak fenomen. SP je povezana s visokom smrtnošću koja se povećava sa stupnjem policitemije, ali ne i s većim rizikom tromboze.